

Siumut
Inatsisartuni Ilaasortaatit / Landstingsgruppen

Ophævelse af den særlige avisporto.

Indledningsvis takker jeg for det fremsendte § 36, stk. 1 spørgsmål til Naalakkersuisut. Spørgsmålet giver mig mulighed for, at give en uddybende forklaring på Naalakkersuisuts beslutning om, at ophæve den særlige avisporto pr. 1. januar 2010.

Spørgsmålet om hvorvidt Naalakkersuisuts beslutning indskrænker pressens vilkår og læsernes muligheder i det demokratiske samfund, vil jeg besvare bl.a. ud fra de tidligere beslutninger og faktuelle forhold vedrørende distribution af aviser.

Post Greenland er under et voksende økonomisk pres på grund af den markedsmæssige og teknologiske udvikling inden for alle Post Greenlands forretningsområder, herunder specielt produkterne breve og pakker. Antallet af breve er gennem de seneste år faldet markant, og den negative tendens fortsætter. F.eks. er luftpostbreve fra Danmark faldet fra 337 tons i 2001 til 228 tons i 2007 (32 %). Produktet postpakker har ligeledes gennem de seneste år udvist faldende mængder fra ca. 127.00 stk. fra Danmark i 2001 til ca. 98.500 stk. i 2007 svarende til et fald på ca. 23 %.

Der er således et stort pres for at rationalisere og optimere drift og økonomi i POST Greenland netop for at sikre, at Post Greenland også i fremtiden kan leve op til de lovmæssige krav om at dække det grønlandske samfunds behov for postbefordring og være en tjenesteydende virksomhed, som drives efter forretningsmæssige principper. Foruden en stram omkostningspolitik, er en lang række strategiske tiltag udarbejdet for at skabe en sund økonomi, hvilket fremgår af POST Greenlands strategi og handlingsplaner. Ophævelsen af avisporto - så den dækker omkostningerne for POST – er blot ét blandt mange initiativer.

Post Greenlands udgift til den særlige avisporto udgør 1.5 – 2.0 mio. kr. årligt. POST Greenland har i den nuværende situation ikke råd til at yde et tilskud, som udgør mere end 20 % af forretningsdivisionens resultat. Det er heller ikke holdbart, at der sker uklar krydssubsidiering på et produktområde, hvor POST er i konkurrence med andre mulige distributionsudbydere.

223.09.2009
J.nr.

Postboks 909
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 54 00
Fax +299 34 54 10
aan@gh.gl
www.nanoq.gl/aan

Baggrund.

Den særlige avisporto omfatter i dag de to landsdækkende aviser AG og Sermitsiaq. Den særlige avisporto har betydet, at aviserne skal distribueres til en lavere pris og ikke takseres med almindelig brev- og pakkeporto. Distributionen dækker således ikke de reelle udgifter POST Greenland har til omdeling af aviserne. Aviserne behandles som et kurerprodukt, dvs. et produkt som får prioritet foran alle andre produkter, for at sikre den bedst mulige nyhedsformidling. Dette indebærer, at aviserne reelt betaler en meget lav pris, men får en hurtig levering.

De to landsdækkende aviser har modtaget to former for distributionsstøtte.

Avisportostøtten som blev administreres af daværende KIIP og *den særlige avisporto* som POST Greenland befordrede aviserne med.

Den særlige avisporto har ikke været reguleret siden 1993, bortset fra en marginal ændring i 2001 af det gebyr, der knytter sig til transportomkostningerne.

Frem til udgangen af 2008 blev *Avisportostøtten* ydet via finansloven. Dette tilskud til avisporto blev ydet med henblik på at sikre, at avis-distributionen kunne gennemføres til rimelige priser for forbrugere i hele landet uanset lokalitet.

Avisportostøtten var i 2006 budgetteret til kr. 624.000 med henblik på en nedtrapning af bevillingen med kr. 200.000 pr. år indtil 2009 jævnfør hovedkonto 40.14.09 Tilskud til grønlandske aviser og NCB-afgifter. Med henvisning til budgetforudsætningerne for denne bevilling har det således gennem en årrække været kendt, at avisportostøtten skulle nedsættes gradvist og helt udfases ved udgangen af 2008. Dette er sket gradvist for at sikre, at der var mulighed for at udvikle nye systemer i forbindelse med avisdistribution, herunder især elektroniske løsninger.

Landstingsforordningen om POST

I henhold til § 25, stk. 2, i landstingsforordning nr. 8 af 14. november 2004 om post, skal takster, dvs. den særlige avisporto, på aviser internt i Grønland, samt til Danmark og Færøerne godkendes af Naalakkersuisut.

Det følger af § 1 i Landstingsforordning nr. 8 af 14. november 2004 om post, at POST Greenland skal drives på forretningsmæssige vilkår. Det følger endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at "omkostningerne skal svare til indtægterne. I tilfælde, hvor POST Greenland pålægges særlige opgaver, som ikke gennem opkrævning hos kunderne, kan give dækning for omkostningerne, skal der søges betaling hos opgavegiveren." Dette indebærer, at POST Greenland vil kunne kræve differencen mellem "den særlige avisporto" og de faktiske omkostninger dækket af Landskassen, idet Naalakkersuisut, ifølge Landstingsforordning nr. 8 af 14. november 2004 om post, § 3, stk1, nr.2, er opgavegiver.

Alternative distributionsmetoder

Både AG og Sermitsiaq har i en årrække haft elektroniske udgaver, hvor borgerne gratis kan finde appetitvækkere på hovedoverskrifter og en introduktion af artikler fra den trykte avis. Det er også muligt at abonnere på en ubeskåret elektronisk udgave af aviserne eller print on-demand. Mulighederne for at erhverve sig viden og deltage i den demokratiske debat i Grønland er som i andre lande blevet stærkt udvidet med internettets udbredelse. Adgang til information, meningsdannelse og debat har aldrig haft bedre vilkår efter, at alle medier og mange flere nye medier gør det muligt for borgerne at deltage aktivt. Man kan oven i købet skabe egne nyhedsfora på nettet, og der er blevet plads til mange holdninger og interesser. Adgangen til viden om globale spørgsmål har heller aldrig været større efter, at de netbaserede medier har haft deres indtog.

De grønlandske aviser har haft tid og incitament til yderligere at intensivere analyserne af alternative løsninger for distribution, idet der tidligere er fremsendt oplæg om ophævelse af den særlige avisporto hvor også aviserne er blevet hørt. Naalakkersuisut anerkender, at aviserne står over for store strategiske udfordringer som følge af den teknologiske udvikling. Naalakkersuisut tror dog ikke på, at portostøtten er et rigtigt økonomisk incitament i denne situation.

Afslutningsvis kan jeg tilføje, at mit departementsområde i høj grad lægger vægt på vigtigheden af befolkningens mulighed for information, oplysning og debat. Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at det ikke er en virksomhedsopgave at yde tilskud til medierne

Jeg håber, at jeg med dette brev har besvaret jeres spørgsmål tilfredsstillende, ellers er I velkommen til at henvende jer igen.

Med venlig hilsen

Jens B. Frederiksen